

[חוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975: סע' 18 א'](#)

[תקנות העיריות \(נציגי העיריה בתאגיד עירוני\), תשס"ו-2006: סע' 6](#)

[חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965: סע' 19\(א\)\(1\)ג\)](#)

מיני-רציו:

* בית המשפט הורה על ביטול החלטות העירייה שעניינן מינוי נציגים בוועדות הרשות ובתאגידי עירוניים, לאור הפרת עקרון הייצוג היחסי ואי קבלת חוות דעת משפטית באשר לייצוג הולם של נשים, קודם למינויים ובאופן ספציפי לכל תאגיד.

* משפט מינהלי – מינויים – פגמים במינוי

* משפט מינהלי – מינויים – ביטול מינוי

* משפט מינהלי – מינויים – ייצוג הולם לנשים

* רשויות מקומיות – עיריות – ועדות העירייה

* רשויות מקומיות – עיריות – תאגיד עירוני

עתירה כנגד החלטות עיריית ירושלים שעניינן מינוי נציגים בוועדות הרשות ובתאגידי עירוניים.

בית המשפט לעניינים מנהליים קיבל את העתירה בחלקה ופסק:

בוועדות הרשות, עקרון הייצוג היחסי מחייב כי לסיעות המועצה השונות תינתן האפשרות לקבוע את נציגיהם בוועדות הרשות וכשירות המועמדים בוועדות הרשות אינה רלוונטית. בתאגידי העירוניים, יש לשמור על עקרון הייצוג היחסי כך שנציגי העירייה בתאגידי העירוניים המשמשים גם כחברי מועצה, והם בלבד, ייבחרו באופן המייצג את יחסי הכוחות הסייעתיים, וכל מינוי אחר ייבחן ע"פ כשירות המועמד. על המועצה לקבל חוות דעת משפטית באשר לייצוג הולם למגדר הנשי, לפני מינוי המועמדים, וחוות הדעת צריכה להתייחס לכל תאגיד באופן ספציפי. במקרה זה, המינויים בוועדות הרשות מבוטלים בשל אי הקפדת המועצה על עקרון הייצוג היחסי; המינויים בתאגידי העירוניים מבוטלים בשל אי קבלת חוות הדעת המשפטית קודם למינויים ואי התייחסות חוות הדעת לכל תאגיד באופן ספציפי. המינויים יסתיימו בתום 30 יום.

פסק דין

עתירה זו, עניינה בהחלטות מיום 26.12.13 ומיום 30.1.14 של מועצת עיריית ירושלים (המשיבה 2; להלן – המועצה), במסגרתן מינתה נציגים בוועדות רשות ובתאגידי עירוניים (להלן – החלטות המינוי והמינויים, בהתאמה).

לטענת העותרת, רוב רובם של המועמדים אשר מונו הם מקורבים לראש העירייה (המשיב 1). עוד טענה העותרת, כי במינויים שנעשו אין ייצוג יחסי לסיעות המועצה וגם לא ניתן ייצוג ראוי למגדר הנשי ולמגזר הערבי.

משכך ביקשה העותרת כי בית המשפט יורה על ביטול המינויים, או לחלופין כי יאפשר לסיעות המועצה למנות נציגי ציבור מטעמן. בנוסף ביקשה היא, שבית המשפט יורה על מינוי נציגים מן המגדר הנשי ומהמגזר הערבי בשיעור ההולם את שיעורם באוכלוסייה. ואחרון ביקשה כי לפני כל מינוי, של מי שאינו חבר מועצה, לוועדות העירוניות או כנציג העירייה בתאגידים, תינתן חוות דעת של היועץ המשפטי לעירייה באשר לייצוג הולם לנשים באותה ועדה או באותו תאגיד. יצוין כי בהתייחסה לסעד אחרון זה בגוף עתירתה, נדרשה העותרת אך ורק לתאגידים העירוניים.

עיקרי הרקע העובדתי והדיוני

1. בדצמבר 2013 מינתה המועצה נציגים מטעמה בוועדות רשות ובתאגידים עירוניים שונים. ועדות רשות מוקמות מכוח [סעיף 150 בפקודת העיריות](#) [נוסח חדש] (להלן – **פקודת העיריות**), ותאגידים עירוניים מוקמים בהתאם ל**סעיף 249(30)** בפקודה. את המינויים הללו ביצעה המועצה מכח סמכותה **בסעיפים 162 ו-249א לפקודת העיריות**. עקב טענות שונות בנוגע למינויים, פנתה עמותת צחור (להלן – **העותרת**) ליועץ המשפטי של העירייה. סגן היועץ המשפטי של העירייה לעניינים מינהליים, עו"ד אלי מלכה (כיום היועץ המשפטי לעירייה), השיב לעותרת ביום 26.1.14 ודחה את טענותיה, בין השאר, בנימוק שהליכי המינוי לא הגיעו לכדי סיום. העותרת המתינה לשיבת המועצה אשר נערכה בסוף ינואר, אך משלא היה בהחלטות ישיבה זו כדי לתקן את הפגמים הקיימים לטעמה במינויים, הגישה (ביום 16.3.14) עתירתה לבית משפט זה (להלן – **העתירה המקורית**).

2. בכתב התשובה מטעמם העלו המשיבים מספר טענות סף, ובכללן: שיהוי; אי צירוף כל המשיבים אשר עלולים להיפגע מהעתירה (קרי אי צירוף המועמדים אשר מונו); היות העתירה כוללת; העדר מעמד לעותרת בהליך; ואי מיצוי הליכים. במהלך הדיון בעתירה אשר נערך ביום 28.4.14, דחיתי את טענת השיהוי, כמו גם את הטענה בדבר כוללניות העתירה ואת טענת אי מיצוי ההליכים, והתרתי לעותרת להגיש עתירה מתוקנת, אליה יצורפו כמשיבים נוספים הנציגים אשר מונו. כן התרתי לב"כ העותרת להשלים את טיעונו בכתב באשר לזכות העמידה של העותרת בעניין.

3. ביום 11.5.14 הוגשה העתירה דנן (להלן – **העתירה המתוקנת**), אליה צירפה העותרת את המועמדים אשר מינויים הוא נושא הדיון. יצוין כבר כאן, כי איש מהם לא הגיש כתב תשובה וגם לא הגיב על העתירה בדרך אחרת. ימים אחדים לאחר מכן (15.5.14) ביקשו שני חברי המועצה, מר יוסף אללו וגב' לורה ורטון, וכן סיעת מרצ-העבודה במועצה (להלן – **סיעת מרץ**), להצטרף כעותרים בעתירה (שני הראשונים נבחרו למועצה מטעם סיעה זו). לטענתם,

הם הנפגעים העיקריים מהמדיניות של המשיבים בעתירה. לשיטתם, עקב היותם האופוזיציה לראש העיר, לא קיימת להם האפשרות להציג מועמדים לוועדות ולתאגידים ואף לא להגיע להסכמות עם ראש העיר במסגרת המינויים הנעשים על ידו (להלן – בקשת ההצטרפות הראשונה). בהמשך (ביום 22.5.14), הגישו חבר המועצה מר משה ליאון וסיעת הליכוד-ביתנו במועצה (להלן – סיעת הליכוד) בקשה להצטרף לעתירה (מר ליאון הוא חבר המועצה מטעם סיעה זו). שניים אלה ביקשו להצטרף רק לחלק העתירה הנוגע להיעדר ייצוג יחסי בוועדות הרשות ובתאגידים העירוניים (להלן – בקשת הצטרפות השנייה).

4. ביום 10.6.14, לאחר הגשת העתירה המתוקנת, הגישו המשיבים לבית המשפט דו"ח של ישיבת המועצה מיום 29.5.14, לפיו הונחה בפני המועצה חוות דעת של היועץ המשפטי לעירייה בדבר קיום ייצוג הולם לבני שני המינים בקרב נציגי העירייה (שאינם חברי המועצה) בתאגידים עירוניים (להלן – חוות הדעת המשפטית).

טענות העותרת

5. העותרת טענה, כי המועצה מינתה כחברי ועדות הרשות וכנציגי העירייה בתאגידים העירוניים מועמדים שהם חברים ברשימת ראש העירייה, או אחרים המקורבים אליו, והוא בניגוד לדין. כן הוסיפה העותרת, כי אך ורק לאחר פנייתה בעניין למשיבים, מינתה המועצה, בנוסף למועמדים שכבר מונו, עוד עשרה נציגים מהמגזר הערבי. זאת מתוך למעלה ממאתיים מינויים. לטענת העותרת, על המינויים לשקף את שיעור המגזר הערבי בקרב האוכלוסייה הכללית (30%, לטענתה), ומשאין זה המצב הרי שלא ניתן למגזר זה ייצוג הולם. טענה דומה העלתה העותרת אף בנוגע למגדר הנשי, אשר לשיטתה, לא זוכה לייצוג הולם בוועדות ובתאגידים, שכן שיעור המינויים מקרב המגדר הנשי צריך שיהווה מחצית מהמינויים, בדומה לשיעורן באוכלוסייה.

6. העותרת הפנתה את בית המשפט [לסעיף 162](#) [בפקודת העיריות](#), הקובע את הרכב ועדות הרשות. נאמר בו כי "ההרכב הסיעתי של כל ועדה שהורכבה לפי סעיף 150, כולל את מומלצי הסיעות לפי סעיף זה, יהיה תואם ככל הניתן את ההרכב הסיעתי של המועצה". לטענת העותרת, עת מינתה המועצה את נציגיה, לא שמרה היא על היחס הנקוב בסעיף ולא אפשרה לכל סיעות המועצה נציגות יחסית בוועדות הרשות.

7. העותרת המשיכה וטענה, כי על אף שבנוגע למינוי נציגי עירייה בתאגידים לא נקבעה בחוק חובת ייצוג יחסי, הרי שעל פי ההלכה הפסוקה צריכים נציגי ציבור הממונים על ידי המועצה

לייצג את הציבור כולו, ולא רק את ראש העירייה או את סיעתו. לעניין זה הפנתה העותרת את בית המשפט ל**בג"ץ 828/90 סיעת "הליכוד" במועצת עיריית חיפה נ' מועצת עיריית חיפה, פ"ד מה(1) 506 (להלן – בג"ץ סיעת הליכוד)**, ול**בג"ץ 3250/90 אורן נ' מועצת עיריית פתח תקווה, פ"ד מט(5) 17 (להלן – בג"ץ אורן)**.

8. עוד הפנתה העותרת את בית המשפט ל**בג"ץ 6924/98 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד נה(5) 15 (להלן – בג"ץ האגודה לזכויות האזרח)**, בו נקבע כי קיימת במשפט הישראלי דוקטרינה המחייבת מתן ייצוג הולם לבני המגזר הערבי בשירות הציבורי. בהסתמך על פסק דין זה, כמו גם על הוראות **סעיף 15 בחוק שירות המדינה (מינויים)**, תשי"ט-1959, **וסעיף 1א18 בחוק החברות הממשלתיות**, התשל"ה-1975 (שענינם העדפה מתקנת וייצוג הולם), ביקשה העותרת להחיל את דוקטרינה הייצוג ההולם בענייננו.

9. בהמשך, הפנתה העותרת את בית המשפט גם ל**בג"ץ 453/94 שדולת הנשים נ' ממשלת ישראל, פ"ד מח(5) 501 (להלן – בג"ץ שדולת הנשים הראשון)**, ול**בג"ץ 2671/98 שדולת הנשים בישראל נ' שר העבודה והרווחה נב(3) 630 (להלן – בג"ץ שדולת הנשים השני)**, בהם נקבע כי העדפה מתקנת הינה חלק מעקרון השוויון המטיל חובה פוזיטיבית על הרשות. על בסיס אלו ביקשה העותרת להחיל את דוקטרינת הייצוג ההולם גם באשר למגדר הנשי. בנוסף טענה העותרת, בעתירתה, כי המשיבים פעלו בניגוד להוראת **סעיף 2א249 לפקודת העיריות**, המורה על ייצוג הולם לשני המגדרים עת ממנים לתאגידים עירוניים נציגי העיריה שאינם חברי המועצה. כן טענה העותרת כי לא ניתנה חוות דעת יועץ משפטי לעירייה כנדרש בסעיף זה.

בהקשר זה אעיר, במאמר מוסגר, כי במהלך הדיון בעתירה הגיש היועץ המשפטי לעירייה את חוות הדעת המשפטית, חתומה על ידי עו"ד אלי מלכה בתפקידו כמ"מ היועץ המשפטי לעירייה, ובה נכתב כי: "...חוות דעתי הינה כי בקרב נציגי העירייה שאינם חברי מועצה ואשר מונו על ידי מועצת העירייה בתאגידים העירוניים, מתקיים ייצוג הולם לבני שני המינים". עם זאת, לא היה בחוות דעת זו כדי לספק את העותרת, משום שהיא "מתייחסת לייצוג נשים בכלל התאגידים העירוניים, ולא בכל תאגיד באופן ספציפי...". (סעיף 11 בעיקרי טיעון העותרת). בהקשר לכך הוסיפה העותרת כי בעתירה אף התייחסה לתאגידים ספציפיים שלטעמה לא מתקיים בהם ייצוג הולם לנשים (והתאגידים הם: תאגיד הגיחון, תאגיד מוריה, העמותה לתכנון ושימור אורבני, ותאגיד גן החיות התנ"כי).

טענות המשיבים

10. המשיבים טענו כי העותרת נעדרת זכות עמידה להגיש עתירה זו. לטענתם, העותרת התאגדה אך שבוע לפני הגשת העתירה, ואינה יכולה להצביע על פעילות ציבורית המזכה אותה לשמש כעותרת ציבורית. המשיבים הוסיפו וטענו כי עו"ד חביליו, ב"כ העותרים ומייסד עמותת צחור (העותרת), הוא בעל מערכת יחסים עכורה עם ראש העירייה. למעשה, כך המשיבים, עו"ד חביליו הגיש את העתירה מטעם עצמו, תחת מעטה של עמותה ציבורית ובשם חברי המועצה, על אף שהם עצמם אינם חולקים על המינויים לוועדות ולתאגידים.

11. המשיבים אף התנגדו לצירופם של גב' ורטון, מר אללו וסיעת מרץ כעותרים, בטענה כי הם לא צירפו תצהיר בתמיכה לבקשתם. בהיעדר תצהיר, טענו, לא ניתן לאמת האם גב' ורטון ומר אללו מוסמכים לייצג את סיעת מרץ והאם צירופה של זו האחרונה נעשה כדין. כן התנגדו המשיבים לצירופם של מר ליאון וסיעת הליכוד כעותרים. המשיבים טענו, כי אין בבקשות הצירוף כדי לתרום להכרעה בעתירה וכי אלו הוגשו אך ורק כדי לפצות על הפגם המקורי בעתירה, שהוגשה על ידי עותרת הנעדרת זכות עמידה. עוד טענו המשיבים כי כלל המבקשים להצטרף לעתירה לא מיצו את ההליכים מול העירייה קודם להגשת העתירה המתוקנת, וכי בקשות הצירוף מעוררות מחדש את טענת השיהוי.

12. המשיבים שללו את הטענה לפסילת המינויים עקב קרבת המועמדים לראש העירייה. לטענתם קרבה זו או אחרת כלל אינה רלוונטית, שכן המבחן היחיד לבחינת חוקיות מינוי נציגי הציבור הוא כשירותם האישית לשמש בתפקידם. כשירות זו, הסבירו המשיבים, נבחנת על ידי הוועדה לבדיקת כשרות מינויים של דירקטורים לתאגידים עירוניים, שהיא ועדה בלתי תלויה (להלן – **ועדת בדיקת הכשרות**), ולה סמכות ביקורת ואישור של המועמדים למינוי. המשיבים המשיכו וטענו כי מדובר בוועדה מקצועית וחיצונית של משרד הפנים הפועלת מכח **תקנה 6 לתקנות העיריות (נציגי העירייה בתאגיד עירוני)**, התשס"ו-2006 (להלן – **תקנות העיריות**). לטענת המשיבים, אל לו לבית המשפט להיכנס בנעליה של ועדת בדיקת הכשרות, להתערב בהחלטתה ולפסול את המינויים.

13. במענה לטענות העותרת שנשמכו על **סעיף 249א**, טענו המשיבים כי **סעיף 249א(3)** קובע כי יש לשמר את יחס הכוחות הסייעתי רק בקרב חברי מועצה הנבחרים כנציגים לתאגידים, ולא כטענת העותרת, לפיה יש לנקוט במפתח סיעתי בכלל מינוי הנציגים לתאגידים. באשר לוועדות הרשות, טענו המשיבים, כי מהוראת **סעיף 162** **בפקודת העיריות** לא עולה איסור מפורש או משתמע האוסר על קשר בין נציגי הציבור הנבחרים על ידי המועצה לבין חברי המועצה הבוחרים אותם. לשיטת המשיבים, ההיפך הוא הנכון: משנקבע בחוק כי נציגי

הציבור בוועדות יהיו מומלצי סיעות, מטבע הדברים כי יהיה מדובר באנשים בעלי זיקה פוליטית-אישית ועסקית לאותה הסיעה או לחבריה.

14. המשיבים הסכימו עם הטענה כי חלקם היחסי של התושבים הערבים בעיר אינו זוכה לייצוג בתאגידים ובוועדות, אלא שהם נעצו זאת באחוז ההצבעה הנמוך של תושבי העיר הערבים, אשר לטענתם מוביל לכך שאין להם נציגי ציבור במועצת העיר. עם זאת, טענו, כי העירייה מקפידה על מינוי עובדים ערבים בכירים כדירקטורים בתאגידים ובוועדות. מעבר לכך, הוסיפו, החוק כלל לא מחייב מכסה מסוימת של נציגים ערבים בדירקטוריונים של התאגידים והוועדות.

15. את היעדר ייצוג הנשים בתאגידים והוועדות נימקו המשיבים באי ייצוג המגזר החרדי על ידי נשים. לפיהם, מאחר שמגזר זה מהווה חלק ניכר מאוכלוסיית העיר, אין די נשים אשר מוכנות לשמש כנציגות ציבור. בנוסף, כך טענו המשיבים, חלק מהמינויים הם ex officio (מינוי מכוח תפקיד). הואיל ופעמים רבות המחזיק בתפקיד אשר מכוחו נעשה המינוי הוא גבר, הדבר תורם לשיעור הנמוך של נציגות ציבור.

16. המשיבים הסכימו כי [סעיף 249א\(א3\) לפקודת העיריות](#) אכן מחייב כי תוגש חוות דעת של היועץ המשפטי לעירייה בדבר קיום ייצוג הולם של שני המינים בתאגידים עירוניים, בקרב נציגי העירייה שאינם חברי מועצה. עוד טענו המשיבים כי כיום יש בכלל התאגידים, בהם ממנה העירייה נציגים, 51 דירקטוריות. לטענתם, העירייה פועלת להביא לכך ששליש מכלל הדירקטורים וחברי הוועדות יהיו נשים. לבסוף טענו כי אף ועדת בדיקת הכשרות נתנה את ברכתה לפיה המינויים עומדים בדרישות הייצוג ההולם, ואל לו לבית המשפט להתערב בשיקול דעתה.

תשובת העותרים

17. בתגובה לטענות המשיבים באשר לבקשה לצרף את מר אללו וגב' ורטון כעותרים נוספים, נטען כי תצהיריהם צורפו לעתירה המקורית, ועל כן היעדרו של תצהיר לתמיכה בבקשת הצטרפות שלהם אין בו כדי לאיין את בקשתם. שתי קבוצות המבקשים להתווסף כעותרים, טענו גם יחד, כי הם מהווים את כלל או רוב הסיעה אליה הם משתייכים, ולכן מוסמכים הם לייצגה בהליך.

דין והכרעה

18. בטרם אפנה לדיון בגוף הטענות, אציין כי גם במהלך הדיון בעתירה המתוקנת עלתה שאלה בדבר זכות העמידה של העותרת להגיש עתירה זו כעותרת ציבורית, כמו גם שאלת צירופם של המבקשים להצטרף כעותרים בעתירה זו. בהסכמת הצדדים הוחלט כי שאלות אלו יוכרעו במסגרת פסק הדין, תוך שמירת כל טענותיהם המקדמיות של המשיבים (ראו פרוטוקול הדיון מיום 16.6.14, עמ' 11-12).

זכות העמידה של העותרת ודין בקשות ההצטרפות

19. כזכור, המשיבים העלו מספר טענות סף: כי העותרת מתעטפת באצטלה של מטרה ציבורית, הגם שאינה בעלת מעמד של עותרת ציבורית; כי המבקשים להצטרף כעותרים עשו כן בניסיון לרפא פגם מהותי זה בעתירה; וכי בקשותיהם להצטרף כעותרים הוגשו בשיהוי.

זכות העמידה של העותרת

20. כל בר בי רב יודע כי זכות הגישה לערכאות וזכות העמידה הורחבו מאוד, עד כי נכנסות בגדרן בעלי העילה הישירה לעתור כמו גם העותרים בשם הציבור. זאת אף מקום בו העותרים בשם הציבור לא נפגעו ישירות עקב ביצוע הפעולה השלטונית נושא העתירה. אמנם בית המשפט לא ייטה להכיר במעמדו של עותר ציבורי, שעה שהנפגע הישיר בוחר שלא להשיג על הפגיעה נגדו בפני הערכאות השיפוטיות, שכן במקרה כזה העותר ייחשב כמתערב בריב לא לו. אך קיים סייג לכך: מקרה בו נושא העתירה מעורר שאלה חוקתית מהמעלה ראשונה, שעניינה רחב מעניין המחלוקת הנקודתית ([בג"ץ 6457/13 דלאל נ' היועץ המשפטי \[פורסם בנבו\]](#) (30.10.13) פסקה 5; [בג"ץ 651/03 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה](#), נז(2) 62, עמ' 70-68; וראו גם [עמ"מ 48037-04-13](#) עשור נ' עיריית ירושלים [פורסם בנבו] (14.8.14), פסקאות 19-20).

21. במקרה דנן טענו המשיבים כי העותרת נעדרת זכות עמידה; ובלשונם: "היות ואין שום סיעה העותרת כנגד אי מינוי נציגים מומלצים מטעמה, לא ניתן להכיר בעותרת כעותרת ציבורית כשמי שעלול היה להיפגע לא עותר נגד הפגיעה הנטענת. ומן הדין לדחות העתירה בשל עילה זו" (כתב התשובה, סעיף 12). אליבא דמשיבים, "לו הייתה מוגשת העתירה על ידי מי מסיעות העירייה או מי מחברי המועצה היה ניתן לטעון שהסיעה מייצגת עניין ציבורי והדבר מובן..." (שם, סעיף 11). המשיבים הוסיפו וטענו, כי העותרת אינה אלא עמותה עוללה, שנרשמה באותו הזמן בה החל בא כוחה לנקוט בהליכים נגד המשיבים.

22. אין בידי לקבל טענה אחרונה זו של המשיבים. עת הוגשה העתירה המקורית היתה העותרת עמותת רשומה. לא ידוע לי על קיומו של תנאי בחקיקה או בהלכה הפסוקה, לפיו נדרשת "תקופת הרצה" או "תקופת אכשרה" מיום ייסודה של עמותה עד ליום בו רשאית היא לנקוט בפעולות משפטיות ובהן הגשת עתירות.

23. באשר להתערבות העותרת בריב לא לה – ראשית, כפי שיבואר בהמשך, היו שהתנגדו להחלטות המינוי, ועל כן תיאורם העובדתי של המשיבים את מצב הדברים אינו מדויק (ראו דו"ח ישיבת המועצה מיום 26.12.13 ומסמך החלטות המועצה מיום 30.1.14). שנית, אף אם העותרת היתה היחידה שהתנגדה למינויים, הרי שהדבר נופל לגדר החריג המתואר לעיל, שכן לא יכולה להיות מחלוקת שהנושאים הנדונים בעתירה הם בעלי חשיבות רבה. מתן ייצוג לציבורים מוחלשים ושמירה על טוהר הליך מינוי נציגי הציבור הם סוגיות בעלות חשיבות מהמעלה הראשונה, והשמירה עליהם חיונית לקיומם התקין של עקרונות השוויון הדמוקרטי והייצוג היחסי בשלטון המקומי.

דין בקשות הצירוף

24. המשיבים ביקשו לדחות את בקשות ההצטרפות עקב אי הגשת תצהיר במסגרת בקשת ההצטרפות הראשונה, כמו גם עקב השיהוי הנלווה להגשת שתי בקשות ההצטרפות (אשר הוגשו כל אחת במועד נפרד, לאחר שהוגשה העתירה המתוקנת), וכן משום שהמבקשים להצטרף אינם רשאים לייצג את סיעותיהם (סיעת מרץ וסיעת הליכוד).

25. אכן, יש טעם בדברי המשיבים. טענותיהם המקדמיות, לרבות טענתם בדבר היעדר זכות העמידה של העותרת, הופיעו כבר בכתב תשובתם לעתירה המקורית. בדיון הראשון שלאחר מכן דחיתי חלק מן הטענות, אחרות השארתי לדיון, ולעותרת ניתנה ההזדמנות לתקן עתירתה. ראוי היה, על כן, כי כלל המבקשים לעתור נגד המשיבים, בגדרי עתירה זו, היו עושים זאת במסגרת העתירה המתוקנת, ולא על ידי הגשת בקשות הצטרפות טיפין טיפין. זאת בעיקר נוכח העובדה כי המבקשת (גב' ורטון) בבקשת הצטרפות הראשונה, חתומה על התצהיר הנלווה לעתירה המקורית, והמבקשים כולם הינם חברים במועצה נגדה מוגשת עתירה זו, כך שאין מדובר בצדדים שהיו זרים לעתירה או גילו את קיומה במפתיע.

26. כן יש להתייחס לטענת המשיבים בדבר היעדרו של תצהיר בתמיכה לבקשת ההצטרפות הראשונה. אכן, התצהיר נעדר מהבקשה האמורה ואף מהעתירה המתוקנת. ברם, מנגד, יש להביא בחשבון כי תצהירה של גב' ורטון, ממבקשי בקשת ההצטרפות הראשונה, משמש כתצהיר התומך בעתירה המקורית. כן יש לשקול כי בקשות ההצטרפות (שתיהן) אינן מעלות

טענות שבעובדה, למעט הטענה בדבר היות המבקשים חברי מועצה (דבר שאינו שנוי במחלוקת) והיותם מוסמכים לייצג את סיעותיהם לעניין העתירה (טענה שהמשיבים התנגדו לה).

27. בבואי להכריע במחלוקת שבין הצדדים בעניין בקשות ההצטרפות, ראיתי לאזן בין התנהלות המבקשים להצטרף להליך ומיהותם, מזה, ומהות העניין העומד לדיון, מזה. בעשותי כן, מצאתי כי הכף נוטה לטובת קבלת הבקשות. אבאר בקצרה.

28. אין חולק כי גב' ורטון, מר אללו ומר ליאון הם חברים במועצת עיריית ירושלים, וככאלו הם מהווים עותרים ציבוריים ראויים – כך אף אליבא דמשיבים עצמם (וראו את דבריהם המצוטטים בפסקה 21 לעיל). בין "חטאי" המבקשים להצטרף מצויה הגשת הבקשות באיחור. ברם, בקשת ההצטרפות הראשונה הוגשה אך ארבעה ימים לאחר הגשת העתירה המתוקנת ובקשת ההצטרפות השנייה הוגשה כעשרה ימים לאחר מכן. לא מדובר בחלוף זמן שיש בו להשפיע על זכויות המשיבים.

29. לאור סמיכות הזמנים שבין הגשת בקשות ההצטרפות למועד הגשת העתירה המתוקנת, גם לא מצאתי ממש בטענת השיהוי. אך אעיר כי אפילו נמצא לי ששיהוי קיים, הרי שסבורני שהיה חל כאן חריג לפיו מדובר בעניין ציבורי המצדיק דיון בעתירה למרות קיומו, ודין טענת השיהוי היה להידחות (ראו, כדוגמה, [ע"מ 8539/11 מלכה אנגלסמן ושות' משרד עורכי דין נ' משרד האוצר אגף החשב הכללי](#) [פורסם בנבו] (5.7.12) פסקה 21).

30. לאור כל האמור לעיל דוחה אני את טענות המשיבים באשר להיעדר זכות העמידה של גב' ורטון, מר אללו ומר ליאון. נוכח טענת המבקשים להצטרף כי הם מהווים את כל או רוב הסיעה, טענה שלא הופרכה, מתיר אני אף את צירוף סיעת מרץ וסיעת הליכוד כעותרים בעתירה המתוקנת (המבקשים להצטרף כולם יחד עם העותרת, להלן – העותרים).

הייצוג היחסי בוועדות

31. העותרים מלינים על כי הנציגים אשר מונו לוועדות הרשות הינם כולם חברי רשימת ראש העירייה ("ירושלים תצליח") ואחרים המקורבים לו, וזאת חרף הוראות החוק לפיהן מחוייבת המועצה לשמור על יחס סיעתי במינוי נציגים לוועדות רשות. המשיבים טענו לעומתם כי האופוזיציה לא התנגדה למינויים, ולכן מנועות סיעות האופוזיציה מלטעון כעת נגדם. כן טענו המשיבים כי המינויים כולם נעשו על בסיס מקצועי, ומשכך אין חשיבות לשיוכם הפוליטי של המועמדים אשר מונו.

32. [סעיפים 150 ו-162](#) [בפקודת העיריות](#) מורים בזו הלשון:

150. נוסף על הועדות הנקובות בשמותיהן בפקודה זו, או בחוק אחר, רשאית המועצה לבחור ועדות קבועות או ועדות ארעיות שתפקידן לייצג למועצה בענינים או במקרים מסויימים.

...

162. ועדה של המועצה, כאמור בסעיף 150, שלא נקבע לה הרכב מיוחד לפי פקודה זו או לפי כל דין, יהיה הרכבה כלהלן:

(א) 10% לפחות מחבריה יהיו חברי המועצה ובלבד שמספר חברי המועצה בוועדה לא יפחת מ-2 ואחד מהם יהיה היושב ראש;

(ב) שאר חברי הועדה יהיו בעלי זכות להיבחר לחברי מועצה שאינם פסולים לפי סעיף 120, ושעל כל אחד מהם המליצה סיעה המרכיבה את המועצה, ובלבד שההרכב הסיעתי של כל ועדה שהוקמה לפי סעיף 150, כולל את מומלצי הסיעות לפי סעיף זה, יהיה תואם ככל שניתן, את ההרכב הסיעתי של המועצה.

33. לשון [סעיף 162\(ב\)](#) ברורה. ככל שהדבר אפשרי יש לשמור על התאמה בין ההרכב הסיעתי בוועדות הרשות לבין ההרכב הסיעתי במועצה. תכלית הסעיף ברורה אף היא ונעוצה בעקרון הדמוקרטי שבבסיס שיטת הממשל בארצנו, בחשיבות ההגנה על זכות הביטוי של המיעוט, כמו גם בשימור תפקיד המיעוט כמפקח על מעשי הרוב. דברים דומים נאמרו [בבג"ץ 11020/99 דואק נ' ראש עיריית קרית ביאליק](#) [פורסם בנבו] (8.8.00) (להלן – [עניין דואק](#)), שם נדרש בית המשפט העליון לפרשנות של עקרון הייצוג היחסי הקבוע [בסעיף 19\(א1\)\(ג\)](#) [לחוק התכנון והבניה](#), תשכ"ה-1965. יפים לענייננו דבריה של כב' השופטת ביניש באשר לזכות המיעוט לייצוג הולם בגופי המשנה של גוף נבחר, כלהלן:

עקרון השוויון הדמוקרטי מחייב ייצוג הולם ופרופורציוני גם למיעוט, והייצוג קשור קשר אמיץ לצורך ליתן למיעוט המיוצג הזדמנות נאותה להשמיע את קולו. זכותו של המיעוט אינה מצומצמת לייצוג הולם בגוף הנבחר באורח דמוקרטי ואף לא להזדמנות הנאותה הניתנת לו להביע דעה בכל הנוגע לעניינים הנדונים באותו גוף, אלא היא גם מקימה זכות לייצוג בגופי המשנה הפועלים מטעם הגוף הנבחר ומייצגים אותו. שלילתה של זכות זו בגופי המשנה תשלול מהמיעוט את האפשרות להביע דעתו בתחומים מרכזיים עליהם מופקדים הגופים הנבחרים באמצעות גורמי משנה שכולם פועלים על בסיס ייצוגי. ענין זה בולט ביותר בתחום השלטון המקומי שבו נעשית עיקר העבודה של מועצת העירייה באמצעות ועדות וגופי משנה (עניין דואק, פסקה 6; וראו גם [ע"מ 8070/04 ראש עיריית קרית אחא נ' ראם, נט](#) (6) 481, עמ' 486).

34. כאמור, בענייננו טענו המשיבים כי אין לפסול את מינויי המועצה, משום שהיו מוסכמים על כל חברי המועצה (לרבות חברי המועצה העותרים) ומשום שמינויים אלו ראויים. חוששני כי

המשיבים טוענים, עובדתית ומשפטית. המשיבים טענו כי מתייעוד דיוני המועצה אשר צורפו לעתירה "לא עולה כי המועמדים שמונו לוועדות העירוניות אינם מקובלים על כלל חברי המועצה או שמי מחברי מועצת העיר אינו מסכים עם המינויים הללו". בדיון שהתקיים בפניי מיום 20.7.14, תיקן ב"כ העותרים את טעות המשיבים, באומרו כי נציגי סיעות האופוזיציה למעשה הצביעו נגד המינויים בישיבות המועצה (פרוטוקול הדיון בעתירה, עמ' 13 שורות 2-9). עיון במסמכי העתירה תומך בדברי ב"כ העותרים. המינויים התקבלו ברוב קולות ונגד דעתם החולקת של שלושה חברי מועצה (ביום 26.12.14) ושני חברים (ביום 30.1.14). אמנם בתייעוד ישיבות המועצה, המאופיין בתמצות יתר, לא מפורטת זהות המתנגדים, אך בכך יש דווקא לתמוך בטענות חברי המועצה העותרים בעתירה דנן, כי היו אלו הם שהתנגדו למינויים בישיבות המועצה.

35. שגגה נוספת נפלה בטיעוני המשיבים, עת סברו כי אין מקום שבית המשפט יתערב במינויים אלו, שכן הנציגים נבחרו על ידי המועצה כגוף. עקרון הייצוג היחסי מחייב כי לסיעות השונות תינתן האפשרות לקבוע את נציגיהם בוועדות המשנה של הגוף הנבחר, כך שגם בגופים אלו ישתקף הרכב אותו גוף. זאת אנו למדים מהחלטת בית המשפט העליון, שניתנה בהמשך לפסק הדין שבעניין דואק, ובה דן בית המשפט בשאלה למי נתונה הסמכות לבחור את נציגי הסיעות השונות: האם תקבע הסיעה את נציגיה – כיוון שמדובר בייצוג הסיעה, או שמא הבחירה היא בידי מועצת העירייה. שם נקבע, מפי השופטת ביניש, כלהלן:

בגופי המשנה שבהם יכהנו עליהם לייצג לא רק את הרשות שמטעמה נבחרו אלא גם את עמדות הסיעות שנבחרו לשמש כנציגיהן. כשמדובר בסיעות אופוזיציוניות, על הנציגים הנבחרים לתת ביטוי, בין היתר, לעמדת המיעוט המיוצג על-ידיהם. לפיכך יש לאפשר לסיעה לקבוע את הנציגים מטעמה. מועמד סיעה אופוזיציונית שאינו מקובל על סיעתו אינו יכול למלא את התפקיד הייצוגי שנועד לו (בג"ץ 11020/99 דואק נ' ראש עיריית קרית ביאליק, נה(2) 602, עמ' 608).

לדברים אלו הוסיף כב' הנשיא ברק:

כדי שסיעה תוכל לשמור על מעמדה ולמלא את תפקידיה, יש לאפשר לה להחליט באמצעות מי מובטח הייצוג היחסי ההולם שלה. סיעה לא תוכל לממש את ייחודה אם גורם חיצוני (בענייננו, מועצת העירייה) יקבע באמצעות מי מחברי הסיעה מוגשם עקרון הייצוג היחסי של אותה סיעה. אין לכפות מציאות נורמטיבית זו על סיעה מבחוץ. הקביעה באמצעות מי מוגשם עקרון הייצוג היחסי של הסיעה צריכה להיות על-ידי גורם פנימי (כלומר, האורגנים של הסיעה). אכן, סיעה לא תוכל לשמור על שונותה ועל דעותיה, אם היא לא תוכל לקבוע מיהו החבר שבאמצעותו מוגשם עקרון הייצוג היחסי שלה... (שם, עמ' 612).

36. אסיים סוגיה זו באומרי, כי כשירות המועמדים אשר מונו אינה עומדת על הפרק והעותרים אף לא הטילו דופי בהם. משכך אין רלוונטיות לאישור ועדת בדיקת הכשרות בעניין זה. דרך

בחירת המועמדים כך שייצגו כל סיעה מסיעות המועצה, קבוצה [בפקודת העיריות](#) ובפסיקה – והמשיבים סטו ממנה. המועצה אינה רשאית לעקוף את זכותן של סיעות המועצה לבחור את נציגיהן בוועדות הרשות השונות. לפיכך, לא די בעובדה כי המועמדים לוועדות נבחרו על דעת רוב חברי המועצה; היה עליה לאפשר לנציגי הסיעות השונות (ובהן סיעות המיעוט) למנות את נציגיהן בוועדות, בהתאם למספרם היחסי. בחירת הנציגים צריכה היתה להיעשות על ידי סיעות המועצה, כל אחת, ולרבות על ידי סיעות העותרים, כך שתמומש זכותם לייצוג יחסי בוועדות הרשות על פי [סעיף 162 לפקודת העיריות](#).

עקרון הייצוג היחסי בתאגידים

37. העותרת טענה כי בחירת המועצה בנציגי הציבור בתאגידים העירוניים פגומה. זאת שכן השיקול שעמד בבסיס מינויים היה השתייכותם הפוליטית. מנגד חזרו המשיבים על טענתם כי נדרש שהמועמדים יהיו בעלי כשירות מקצועית וכי שיוכם הפוליטי אינו רלוונטי. [סעיף 249א](#) [בפקודת העיריות](#) קובע כיצד ימונו נציגי המועצה בתאגידים העירוניים, כלהלן:

פעלה העיריה על פי סמכויותיה לפי סעיף 249(30) והוקמה חברה, עמותה, אגודה שיתופית או אגודה אחרת שמטרותיה במסגרת סמכויות העיריה ותפקידיה, ויש בידי העיריה לפחות מחצית ההון או מחצית כוח ההצבעה בתאגיד כאמור (להלן – תאגיד עירוני), יחולו הוראות אלה:

(1) מועצת העיריה תקבע את נציגיה בגוף המנהל של התאגיד העירוני; נציגים אלה יכול שיהיו גם חברי המועצה או עובדי העיריה;

[...]

(3) נציגי העיריה כאמור, שהינם חברי המועצה, ייבחרו כך שיישמרו, ככל האפשר, יחסי הכוחות של הסיעות במועצה;

[...]

38. לטעמי, לשון [הסעיף 249א\(3\)](#) ברורה – יש לשמור על עקרון הייצוג היחסי כך שנציגי העיריה בתאגידים העירוניים המשמשים גם כחברי מועצה, והם בלבד, ייבחרו באופן המייצג את יחסי הכוחות הסיעתיים. כל מינוי אחר ייבחן על פי כשירות המועמד לבצע תפקידו. אכן, אין לאפשר מינוי של מועמד שאינו חבר מועצה הנעשה משיקול שכל כולו פוליטי, שעה שאין למועמד היכולות המקצועיות הנדרשות מחבר הנהלה בתאגיד אליו מונה (בג"ץ סיעת הליכוד, עמ' 511-512; בג"ץ אורן, עמ' 34; ועת"מ (ת"א) 2622/05 ישראל גת נ' יוסף נשרי ראש עיריית קרית אונו [פורסם בנבו] (23.8.06), פסקה 5-3); אך לא עולה מהטיעונים שבפניי כי המועמדים אשר מונו נעדרים הכישורים הנדרשים לביצוע תפקידם.

39. משכך אין בידי לקבל את טענת העותרים לפיהם מינוי הנציגים בתאגידים העירוניים נעשה באופן הסותר את חובת הייצוג היחסי.

אי מתן ייצוג הולם למגדר הנשי

40. על בסיס ההלכות הפסוקות והדין הכללי, טענו העותרים כי יש לאפשר ייצוג הולם למגדר הנשי בוועדות הרשות ובתאגידים העירוניים. ביחס למינוי מועמדים לתאגידים עירוניים, הוסיפו העותרים כי המועצה לא עמדה בהוראת [פקודת העיריות בסעיף 249א\(3\)](#) הקובעת לאמור:

בקרב נציגי העיריה שאינם חברי המועצה, יינתן ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים, ככל שניתן בנסיבות הענין; בסמוך לפני קביעת נציגי העיריה על ידי המועצה כאמור בפסקה (1) תונח לפני מועצת העיריה חוות דעתו של היועץ המשפטי של העיריה בדבר קיום ייצוג הולם בקרב נציגי העיריה שאינם חברי המועצה;

41. המשיבים הודו כי לא הועברה חוות דעת לעיון המועצה קודם להחלטותיה, אך הם טענו כי פעלו לתיקון המצב וחוות דעת הוגשה למועצה בד בבד עם ניהול הליכים אלו. כן טענו המשיבים כי קיימת בעיתיות במינוי נשים עקב היות חלק מהמינויים נעשים ex officio כמו גם עקב הרכב האוכלוסייה בעיר.

42. אומר כבר בתחילת דבריי כי אין בידי לקבל טיעונם האחרון זה של המשיבים. העובדה כי קהילות מסוימות בעיר לא מוצאות לנכון להציג נשים כמועמדות לתפקידים ציבוריים, אינה יכולה לפטור את העירייה מחובותיה על פי דין כלפי המגדר הנשי או חובתה לקידום השוויון המגדרי, המהווה בסיס בכל דמוקרטיה הראויה לשמה. ויודגש, אין להמעיט מחשיבות מתן ייצוג הולם למגדר הנשי, שאי השוויון כלפיו טבוע בתרבות האנושית (ראו בג"ץ שדולת הנשים הראשון, עמ' 522; ובג"ץ שדולת הנשים השני, עמ' 659).

43. היעדרה של חוות הדעת בפני המועצה בעת קבלת החלטות המינוי, הנה הפרה ברורה של הדין. לזכות המשיבים יאמר, כי לא ניסו להכחיש או לתרץ את אי קיומה. עם זאת אין בהנחת חוות הדעת בפני המועצה לאחר שמונו המועמדים למינויים, כדי לתקן את ההפרה. חוות הדעת צריכה להיות מונחת "בסמוך לפני" מינוי המועמדים ולהוות שיקול במכלול השיקולים של חברי המועצה עת הם ממנים את המועמדים לתפקידים השונים. ברי כי עיון בחוות הדעת לאחר מעשה אינה מאפשרת להם לעשות כן. יפים לעניין זה דבריה של כב' השופטת וסרקרוג: "...ככלל, חוות הדעת המשפטית בכתב צריכה להקדים את קבלת ההחלטה של מועצת העירייה. דרישה זו היא מהותית, והיא באה להבטיח את חוקיות פעולות הרשות

המקומית, הגנה על זכויות תושביה ואמון הציבור ברשות המקומית" (ראו [עת"מ \(חי'\) 1401/03](#) לוי שמואל נ' מר ישראל סדן, ראש עיריית חדרה [פורסם בנבו] (9.2.04), פ"מ מינהליים תשס"ג 2003, 769, עמ' 779; וראו גם [בג"ץ 3180/94 נחמיה דורון נ' מאיר ניצן, ראש עיריית ראשון לציון, מח\(4\) 733](#), עמ' 741-740). לפיכך, בהיעדרה של חוות הדעת המשפטית, קיבלה המועצה החלטותיה מבלי שהיה בפניה נתון חשוב אותו היא נדרשת לשקול, במצוות החוק, עת היא מינתה את נציגיה, ומשכך החלטתה פסולה.

44. כן מצאתי ממש בטענת העותרים לפיה חוות דעת לפי [סעיף 249א\(3\)](#) צריכה להתייחס לייצוג ההולם המתקיים בנוגע לכל תאגיד עירוני בנפרד, ולא ביחס לכלל התאגידים העירוניים כמקשה אחת. קרי, חוות דעת לעניין [סעיף 249א\(3\)](#) צריכה להיות כזו הבוחנת האם קיים ייצוג הולם של שני המינים בכל תאגיד ותאגיד. חוות דעת משפטית המתייחסת לכלל התאגידים גם יחד, אינה עולה בקנה אחד עם לשון [סעיף 249א\(3\)](#) המפנה לסעיף קטן (1), והוא מדבר בלשון יחיד ("התאגיד העירוני"). שנית, חוות דעת הקושרת בין כל התאגידים העירוניים עלולה ליצור מצב בו יהיו תאגידים עירוניים בהם לא תהא כל נציגות נשים בהנהלתם, אך הדבר לא יבוא לידי ביטוי בשקלול כל התאגידים יחדיו בחוות הדעת.

45. מנגד, אין בידי לקבל את טענת העותרים לפיה נפל פגם במינויים באשר אין הם שומרים על עקרון הייצוג ההולם מכח הדוקטרינה הפסיקתית החלה בעניין. דוקטרינה זו, הנובעת מריבוי החוקים שנועדו לקדם את מעמד האישה, הוכרה בבג"ץ [שדולת הנשים השני](#). שם קבע בית המשפט העליון כי אף בהיעדר הוראה חקוקה המחייבת בנקיטת פעולה מסויימת, "...לעת עשייתם של בחירה או מינוי בגופים ציבוריים, שיקול שחובה עליה על הרשות בת הסמך לשקול בדעתה הוא שיקול ייצוגן הנאות של נשים" (עמ' 664). אך דוקטרינה זו שוכנת לצד כללים משפטיים נוספים ובהם חזקת התקינות המינהלית (השוו [בג"ץ 6924/98 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' ממשלת ישראל, נה\(5\) 15](#) (להלן – [בג"ץ האגודה לזכויות האזרח](#))), עמ' 39). בהיעדר הוראה חוקית שיש בה לחייב כי מינויי המועצה ייעשו בהליך מסוים, או תוך מתן ביטוי דווקא למגדר הנשי (כגון זה המצוי [בסעיף 249א\(3\)](#) [בפקודת העיריות](#) או זה הנדון בבג"ץ [שדולת הנשים הראשון](#)), לא מצאתי כי העותרים הוכיחו באופן מספק שהחלטות התקבלו מבלי שנשקלו השיקולים הנדרשים לצורך מינוי הנציגים [בוועדות הרשות](#). זאת להבדיל מהמינוי בתאגידים העירוניים, אשר בכל הנוגע אליהם, המועצה לא מילאה אחר הוראת הפקודה, כמבואר לעיל.

46. לבסוף אומר, כי הגם שטענת העותרים באשר לחובה על המועצה לקבל את חוות הדעת המשפטית עובר לביצוע המינויים בתאגידים העירוניים נכונה, אין בכל כדי להובילני להיעתר

לסעד המבוקש על ידם – חיוב המשיבים למנות נציגות נוספות. היעדרה של חוות הדעת "בסמוך לפני" החלטת המועצה בדבר המינויים, מהווה פגם בסיסי בהחלטות המינוי דנן, שיש בו להביא לביטולן, אך הוא אינו מאפשר את הותרתן לצורך הוספה להן.

אי מתן ייצוג הולם למגזר הערבי

47. העותרים תלו טיעונם זה בדוקטרינות השוויון הכלליות אשר חלות במשפט הישראלי והתפתחויות חקיקתיות, מהן עולה המגמה להחיל את דרישת הייצוג ההולם בחקיקה גם באשר למגזר הערבי. לאור האמור לעיל באשר לתחולת דוקטרינת הייצוג ההולם לגבי המגזר הנשי, דומני שאין צורך להכביר במילים בעניין זה. אין עוררין כי המגזר הערבי, בדומה למגזר הנשי, זכאי לייצוג הולם במוסדות המדינה, המרכזיים והמקומיים גם יחד. אך דוקטרינת הייצוג ההולם מהווה שיקול בבחירת מועמדים למוסדות העירייה ולא הוראה מחייבת למלא מכסה של נציגי ציבור במועמדים מן המגזר הערבי, כפי שרוצים היו העותרים לראותה. בהיעדר הפרה של הוראת חוק המחייבת מינוי נציגים מן המגזר הערבי, אין בידי להיעתר לבקשת העותרים בעניין (ראו לעניין זה בג"ץ האגודה לזכויות האזרח, עמ' 40).

סוף דבר

48. העתירה מתקבלת בחלקה, כלהלן:

- א. ההחלטות באשר למינויי המועצה בוועדות הרשות דינן להתבטל בשל אי הקפדת המועצה על עקרון הייצוג היחסי;
- ב. ההחלטות באשר למינויי המועצה בתאגידים העירוניים המצוינים בעתירה אף הן דינן להתבטל בשל אי קבלת חוות הדעת המשפטית קודם לעשיית המינויים ובשל אי התייחסות חוות הדעת המשפטית לכל תאגיד ותאגיד באופן ספציפי.
- ג. עם זאת על מנת שלא לפגוע בתפקוד הוועדות והתאגידים, ראיתי לקבוע כי תוצאתה של בטלות זו אינה מוחלטת אלא יחסית, במובן זה, שהמינויים אינם בטלים מעיקרם אלא יגיעו לכדי סיום בתום 30 יום מהיום (דהיינו ביום 11.2.15). זאת כדי לאפשר למועצה בפרק זמן להתכנס ולקבל החלטות מינויים כדין בוועדות ובתאגידים. למען הסר ספק, משמעות הדבר היא כי כל ההחלטות אשר התקבלו (או יתקבלו) בוועדות הרשות ובתאגידים העירוניים במהלך התקופה שבין עשיית המינויים (כהגדרתם לעיל בפתח פסק

הדין) ועד ליום סיום כהונתם במועד שנקבע בפסקה זו, יישארו בתוקפן (השוו [בג"ץ 8299/01](#) ועד העובדים של ההנדסאים, הטכנאים, המהנדסים והאקדמאים ברשות שדות התעופה נ' רשות שדות התעופה בישראל [פורסם בבנו] (15.9.05), פסקה 28).

49. הגם שלא ראיתי בהתנהלותם הפרוצדורלית של העותרים כנימוק מספק לדחיית בקשות ההצטרפות, אני סבור כי העותרים יכולים וצריכים היו לנהל צעדיהם ביתר יעילות ותשומת לב. בעת שהגישה העותרת (עמותת צחור) עתירתה המתוקנת, היתה יכולה לכלול בה את כל המשיבים הנדרשים, וכל העותרים המעוניינים בדיון בעתירה. לו כך היו פועלים העותרים, היו נמנעים כל הליכי המשנה שנבעו מבקשות ההצטרפות ובזבוז זמן שיפוטי יקר.

משכך ראיתי לפסוק צו להוצאות על הצד הנמוך – המשיבים 1-3 (יחד) ישלמו לעותרים הוצאות בסך 6,000 ₪.

המזכירות תמציא בדחיפות את פסק הדין לעותרים 1-4 ולמשיבים 1-3.

ב"כ העותרת 1 ידאג להמציא את פסק הדין לעותרים 5-6 ולמשיבים 4-18.

ניתן היום, כ"א טבת תשע"ה, 12 ינואר 2015, בהיעדר הצדדים.

דוד חשין 54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)